

Soulad mezi rozvojem města a dopravní dostupností

Přednášející: Todd Litman

Města jsou území, v nichž se koncentruje velké množství lidí a aktivit. Tato blízkost minimalizuje cestovní vzdálenosti, které je nutné překonat, abychom si zajistili přístup ke službám a výkonu činností, a umožňuje uskutečnit velký podíl nutných cest efektivními druhy dopravy: pěšky, na kole a prostředky veřejné dopravy. Kompaktní rozvoj a multimodální dopravní systémy, společně označované výrazem inteligentní růst, mohou zajistit řadu ekonomických, sociálních a environmentálních přínosů.

Obyvatelé inteligentně rostoucích měst obvykle vynakládají menší část rozpočtu své domácnosti na dopravu, potřebují méně nákladnou infrastrukturu, mají lepší ekonomické příležitosti, žijí bezpečněji a zdravěji, spotřebovávají méně energie, zabírají menší plochu území a produkují méně znečištění v přepočtu na jednoho obyvatele.

Přínosy inteligentního růstu

Ekonomické	Sociální	Environmentální
<ul style="list-style-type: none"> Lepší dostupnost zvyšuje ekonomickou produktivitu (hospodárnost v rámci aglomerace) Snížené náklady na veřejnou infrastrukturu a služby Úspory přepravních nákladů (snížení nákladů na straně uživatelů, snížení nákladů na silnice a parkoviště, snížení nákladů dopravních nehod) 	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení dostupnosti a zvýšení ekonomických příležitostí pro tělesně, ekonomicky a sociálně znevýhodněné osoby Zvýšení cenové dostupnosti (snížení nákladů pro domácnosti s nižšími příjmy) Zlepšení zdraví a kondice veřejnosti Lepší soudržnost komunity 	<ul style="list-style-type: none"> Menší územní náročnost v přepočtu na jednoho obyvatele, zachování volného prostoru Zmenšení plochy s nepropustným povrchem, menší narušení hydrologie Snížená spotřeba energie a emisí znečišťujících látek v přepočtu na jednoho obyvatele Snížení výskytu městských tepelných ostrovů

Kompaktnější rozvoj měst využívající multimodální dopravy poskytuje různé přímé a nepřímé přínosy.

Konvenční plánování obvykle mnohé z těchto přínosů přehlíží a podceňuje. Hodnotí výkonnost dopravního systému na základě podmínek pro cestování motorovým vozidlem pomocí ukazatelů, jako je úroveň dopravní obslužnosti území pozemními komunikacemi a průměrná rychlost silničního provozu. Takový přístup upřednostňuje cestování automobilem před ostatními druhy dopravy a sídelní kaši

(suburbanizaci) před inteligentním růstem. V důsledku toho mnoho obcí vynakládá mnohem více prostředků na silnice a dotované parkování podporující cesty automobilem, než kolik jich věnují cestování pěšky, na kole a prostředky veřejné dopravy. To je ekonomicky neefektivní a nespravedlivé.

Nové paradigma plánování je komplexnější a více multimodální. Hodnotí výkon dopravního systému na základě dostupnosti spíše než mobility a zohledňuje širší škálu dopadů a možností. Uznává přínosy efektivního a různorodého dopravního systému, a ospravedlňuje tak větší investice do pěší, cyklistické a veřejné dopravy, tarifní reformy v dopravě a rozvojové politiky inteligentního růstu, které vytvářejí kompaktnější sídla s multimodální dopravou. Tyto nové plánovací postupy mohou pomoci vytvořit zdravější, bohatší a šťastnější komunity.